

Region Midtjylland



Revisionsberetning nr. 32

af 15. juni 2015

vedrørende revisionen af Region Midtjyllands regnskab for 2014

EY

Building a better
working world

Indhold

1	Konklusion på revision af årsrapport 2014	416
1.1	Indledning	416
1.2	Revisionspåtegning på årsrapport 2014	416
2	Sammenfatning af bemærkninger i revisionsberetning	417
3	Sammenfatning af væsentlige forhold	418
3.1	Sammenfatning af anbefalinger i revisionsberetningen	418
3.2	Region Midtjyllands resultater i perioden 2010-2014	418
3.3	Materielle anlægsaktiver	419
3.4	Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier	420
3.5	Forskningsprojekter	422
3.6	Forvaltningsrevision	422
4	Revision af årsregnskabet for 2014	424
4.1	Risikovurdering	424
4.2	Revisionsstrategi og -plan	424
5	Den udførte revision af forretningsgange og interne kontroller mv.	425
5.1	Regnskabsudarbejdelse	426
5.2	Psykatri og social	426
5.3	Regional Udvikling	426
5.4	Løn og pensioner	427
5.5	Praksisområdet og tilskudsmedicin	427
5.6	Indkøb af varer og tjenesteydelser, herunder betalinger	427
5.7	Finansiell status, herunder ledelsestilsyn	428
5.8	Administrativ it-anvendelse	428
6	Udført revision af årsregnskabet for 2014	429
6.1	Regnskabet som helhed	429
6.2	Resultatopgørelsen	429
6.3	Balancen	431
6.4	Gældsforpligtelser	432
6.5	Egenkapital	432
7	Ledelsesberetning	433
8	Opfølgning på tidligere rapporterede revisionsbemærkninger og anbefalinger	433
8.1	Tidligere afgivne revisionsbemærkninger	433
8.2	Tidligere afgivne anbefalinger - fortsat gældende	433
8.3	Tidligere afgivne anbefalinger - afsluttede/udgåede	434
9	Øvrige revisionsarbejder	434
9.1	Anlægsprojekter	434
9.2	Statsrefusion af udgifter til servicejob	435
10	Øvrige forhold	435
10.1	Direktionens regnskabserklæring	435
10.2	Ikke-korrigerede forhold	435
10.3	Fejlinformation i årsregnskabet som skyldes besvigelser	435
10.4	Overholdelse af lovgivningen	436
10.5	Begivenheder indtruffet efter balancedagen	436
10.6	Forsikringer	436
11	Afsluttende oplysninger	436
11.1	Andre ydelser end revision	436
11.2	Lovpligtige oplysninger mv.	437

1 Konklusion på revision af årsrapport 2014

1.1 Indledning

I henhold til Revisionsregulativ for Region Midtjylland afgives hermed afsluttende beretning om udført revision vedrørende regnskabsaflæggelsen for 2014.

Region Midtjyllands årsregnskabsmateriale for 2014 omfatter årsrapport 2014 og regnskabsbemærkninger 2014.

I overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner" har vores revision for 2014 omfattet årsregnskabet 2014, som indgår i årsrapport 2014.

Årsrapporten for Region Midtjylland er aflagt af forretningsudvalget til Regionsrådet for Region Midtjylland i henhold til lov om regioner. Regionsrådet har vedtaget årsrapporten den 29. april 2015, hvorefter den er overgivet til revision.

Vores revision er udført i overensstemmelse med de principper, der er beskrevet i revisionsberetning nr. 29 af 15. august 2014 om ansvarsforhold og revisionens formål, tilrettelæggelse og udførelse.

Som en integreret del af den finansielle revision af årsrapporten for 2014 har vi gennemført forvaltningsrevision samt juridisk kritisk revision. Hvor den finansielle revision har fokus på at opnå sikkerhed for, at der ikke er væsentlig fejlinformation i regionens omkostningsbaserede årsregnskab, har forvaltningsrevisionen fokus på, om forvaltningen af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde.

Vores konklusion på den udførte revision meddeles dels ved revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014, jf. afsnit 1.2, og dels ved afgivelse af revisionsberetning.

Revisionsberetningen giver en kort summarisk redegørelse for, hvilke revisionsarbejder der er udført, og om der på baggrund heraf har været anledning til at fremkomme med bemærkninger over for Regionsrådet, som tilsynsmyndighederne skal informeres om, jf. afsnit 2. Herudover anføres anbefalinger eller kommentarer, som revisor finder anledning til at meddele Regionsrådet, jf. afsnit 3.1.

1.2 Revisionspåtegning på årsrapport 2014

Revisionen af årsregnskabet og gennemlæsningen af ledelsesberetningen har ikke givet anledning til kommentarer af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i vores påtegning på årsregnskabet samt udtalelse om ledelsesberetningen.

Vi har forsynet Region Midtjyllands årsrapport for 2014 med revisionspåtegning uden forbehold.

I lighed med tidligere år har vi ved vores revision påset, at budgettal er i overensstemmelse med meddelte bevillinger. Vi har ikke revideret budgettallene i årsregnskabet, herunder underliggende forudsætninger for budgettallene. Som følge heraf har vi indarbejdet en supplerende oplysning, som defineret i erklæringsbekendtgørelsen for godkendte revisorer, i revisionspåtegningen, hvori vi anfører, at budgettal i regnskabet ikke har været underlagt revision.

Der er herudover ikke givet supplerende oplysninger i revisionspåtegningen.

Vores revisionspåtegning på årsregnskabet for 2014 er gengivet i nedenstående:

"Til Regionsrådet for Region Midtjylland

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Region Midtjylland for perioden 1. januar - 31. december 2014, som er udarbejdet efter bestemmelserne i Økonomi- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner". Årsregnskabet omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter (side 96-116).

Regionens omkostningsbaserede regnskab udviser et overskud på 17 mio. kr. i 2014, balancen udviser en egenkapital på 3.869 mio. kr. og en balancesum på 19.463 mio. kr.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets autoriserede regnskabsregler. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision, god offentlig revisionsskik og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt bestemmelserne i regionens revisionsregulativ. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for regionens udarbejdelse af et årsregnskab. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af regionens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for 2014 i alle væsentlige henseender er rigtigt, d.v.s. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner". Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning om forståelse af revisionen

Region Midtjylland har som sammenligningstal i oversigterne medtaget de af Regionsrådet godkendte oprindelige og korrigerede budgettal for 2014. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet."

Der er fra og med 2011 indgået aftale om udformning af revisionserklæringer mellem Rigsrevisionen og FSR Danske Revisorer. Aftalen medfører blandt andet, at der kun medtages en udtalelse om forvaltningsrevision, såfremt vi har meget kritiske bemærkninger hertil. For 2014 er forvaltningsrevision ikke beskrevet i vores erklæring, da vi ingen meget kritiske bemærkninger har hertil. Der henvises til efterfølgende afsnit 3.6.

2 Sammenfatning af bemærkninger i revisionsberetning

I henhold til § 7 i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 185 af 19. februar 2015 om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. skal vi anføre bemærkninger i revisionsberetningen, hvis vi under revisionen konstaterer forhold, hvorom vi mener, at Regionsrådet og tilsynsmyndigheden skal informeres.

I henhold til regionens revisionsregulativ er revisionsbemærkninger f.eks. forhold omkring:

- ▶ Tvivl om lovmedholdelighed i beslutninger og dispositioner
- ▶ Væsentlige fejl i regnskabet eller bogføring, som ikke er berigtiget
- ▶ Væsentlige og tilbagevendende mangler ved forretningsgange og intern opfølgning/kontrol.

Vores revision af årsregnskabet 2014 har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vedrørende vores revisionsbemærkninger til årsregnskabet for 2013 henviser vi til afsnit 8.1.

3 Sammenfatning af væsentlige forhold

I henhold til regionens revisionsregulativ gives anbefalinger i revisionsberetningen om forhold, som ikke har givet anledning til revisionsbemærkninger, men som er så væsentlige, at Regionsrådet bør orienteres herom.

I efterfølgende afsnit 3.1 er der foretaget en sammenfatning af de anbefalinger, som revisionen har givet anledning til.

Dernæst har vi i afsnit 3.2 til 3.5 valgt at fremhæve enkelte forhold fra vores revision, herunder er der i afsnit 3.6 redegjort særskilt for den gennemførte forvaltningsrevision, herunder juridisk kritiske revision.

I de efterfølgende afsnit 4 til 6 har vi mere detaljeret redegjort for revisionens tilrettelæggelse og udførelse, den udførte revision af forretningsgange og interne kontroller og revisionen af årsregnskabet for 2014.

3.1 Sammenfatning af anbefalinger i revisionsberetningen

Nærværende beretning indeholder på følgende områder anbefalinger, som Regionsrådet hermed orienteres om:

- ▶ Kvalitetsfondsprojekter, jf. afsnit 3.4
- ▶ Ledelsestilsyn, jf. afsnit 5.7.

Herudover har vi i afsnit 8.2 redegjort for opfølgningen på tidligere afgivne anbefalinger, jf. revisionsberetning nr. 30 af 15. august 2014, som fortsat er gældende:

- ▶ Igangværende projekter
- ▶ Administrativ it-anvendelse.

For en nærmere beskrivelse af anbefalingerne henvises til de anførte afsnit.

3.2 Region Midtjyllands resultater i perioden 2010-2014

Udviklingen i regionens omkostningsbaserede resultater for 2010 til 2014 fremgår af nedenstående tabel:

mio. kr.	2010	2011	2012	2013	2014
Driftsindtægter	3.662	3.559	3.522	3.554	3.566
Driftsomkostninger	-25.346	-25.244	-25.806	-26.073	-26.691
Finansieringsindtægter	21.313	21.914	22.709	23.090	23.142
Driftsresultat i alt	-371	229	425	571	17

Oversigten viser, at der fra 2013 til 2014 har været en begrænset stigning i regionens finansierings- og driftsindtægter, der samlet er steget med 64 mio. kr., mens de samlede driftsomkostninger er steget med 618 mio. kr.

Udviklingen i driftsomkostninger sammensætter sig primært af stigninger i personaleomkostninger med 183 mio. kr., sygehusmedicin med 135 mio. kr. samt udgifter til Nære Sundhedstilbud med 133 mio. kr. Stigningerne er bl.a. en følge af det stigende aktivitetsniveau samt pristalsudviklingen.

Budgetloven betyder, at regionerne bliver økonomisk sanktioneret, hvis regionernes samlede regnskabsmæssige nettoudgifter overstiger de vedtagne budgetter for nettodriftsudgifter for henholdsvis Sundhedsområdet og Regional Udvikling.

Af årsrapporten side 9 fremgår, at regionens nettodriftsudgifter ekskl. andel af renter for 2014 på Sundhedsområdet har udgjort 21.827 mio. kr. mod korrigeret budget for 2014 på 21.973 mio. kr., opgjort i overensstemmelse med økonomiaftalen. Regionen har således overholdt økonomiaftalen og budgetloven på Sundhedsområdet. Tilsvarende har regionen overholdt økonomiaftalen og budgetloven vedrørende Regional Udvikling.

3.3 Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver inkl. finansielt leasede anlægsaktiver udgør pr. 31. december 2014 14.454 mio. kr. mod 12.577 mio. kr. pr. 31. december 2013. Ændringen i værdien af de materielle anlægsaktiver kan specificeres således:

mio. kr.	2014	2013
Værdi 1. januar	12.577	11.763
Årets investeringer, netto	2.645	1.512
Årets af- og nedskrivninger	-768	-698
Værdi 31. december	14.454	12.577

I balancen indregnes anlægsinvesteringer over 100 t.kr. som har en levetid på over et år. Indregning af materielle anlægsaktiver baseres dels på anvendelse af anlægsbevillinger og dels på indberetninger fra regionens decentrale enheder.

Som led i revisionen har vi stikprøvevist gennemgået til- og afgang samt afskrivninger, herunder påset, at indregningen er sket i overensstemmelse med regionens regnskabspraksis.

Afholdte anlægsudgifter aktiveres løbende som igangværende arbejder. Når anlægsprojektet er afsluttet, bliver der aflagt anlægsregnskab, hvor der tages stilling til, hvor stor en del af de afholdte omkostninger der opfylder kriterierne for aktivering og afskrivning. I det omfang anlægsudgifterne ikke vurderes at opfylde kriterierne for aktivering, kan der i lighed med tidligere år være manglende sammenfald mellem det år, hvor anlægsudgifter afholdes, og det år hvor de udgiftsføres.

Regionen anvender et selvangivelsesprincip, hvor det er den enkelte afdeling, der er ansvarlig for projektet, som foretager bedømmelsen af, hvorvidt projektet opfylder kriterierne for aktivering og afskrivning, samt om hvorvidt projekterne fortsat er igangværende. Regionen har i 2014 etableret nye rutiner for opfølgning på anlægsinvesteringer, hvor regionens anlægsgruppe samt økonomi- og planchefer er involveret.

Stigningen i årets af- og nedskrivninger er bl.a. påvirket af, at der under af- og nedskrivninger for 2014 indgår 45,5 mio. kr., som forventet nedskrivning i forbindelse med salg af Aarhus Universitetshospital, Tage Hansens Gade og Aarhus Universitetshospital, Risskov.

3.3.1 Igangværende arbejder

Regionens igangværende arbejder udgør 5.103 mio. kr., hvoraf 3.872 mio. kr. vedrører de kvalitetsfundsfinansierede sygehusbyggerier (DNU, DNV og Regionshospitalet Viborg).

I vores revisionsberetning nr. 30 af 15. august 2014 har vi anbefalet en kritisk vurdering og stillingtagen til de igangværende projekter med henblik på at få afsluttet ibrugtagne projekter samt vurdere, hvor stor en del af de afholdte udgifter, der opfylder kriterierne for aktivering, herunder det eventuelle behov for afskrivning og eventuel straksafskrivning.

Regionen har i 2014 haft særlig fokus på gennemgang og afklaring af status på de igangværende projekter, herunder vurdering og stillingtagen til afslutning af de igangværende projekter. Dette har resul-

teret i, at der med udgangen af 2014 er gennemgået og afsluttet igangværende projekter for i alt 1.053 mio. kr. Regionen har i 2015 fortsat opfølgningen og afslutningen af igangværende projekter for tidligere år.

Ved udgangen af 2014 har regionen fortsat en række igangværende projekter, som er igangsat i tidligere år. Den regnskabsmæssige værdi udgør 142 mio. kr. pr. 31. december 2014. På disse igangværende projekter er der endnu ikke taget stilling til, hvor stor en del af de afholdte udgifter, der opfylder kriterierne for aktivering, afskrivning og eventuel straksafskrivning.

Såfremt regionen havde foretaget en kritisk vurdering og stillingtagen til alle de igangværende projekter, kunne dette have belastet det omkostningsbaserede resultat for 2014 med skønsmæssigt 20 mio. kr. Det udgiftsbaserede regnskab er upåvirket af dette forhold.

Vi vil i forbindelse med vores revision af årsregnskabet for 2015 foretage en gennemgang heraf.

Det er ledelsens opfattelse, at værdien af de materielle anlægsaktiver i al væsentlighed er opgjort i overensstemmelse med den af Regionsrådet vedtagne regnskabspraksis for Region Midtjylland. Vi kan tilslutte os den regnskabsmæssige behandling af materielle anlægsaktiver i balancen pr. 31. december 2014.

Revisionen har ikke givet anledning til nye bemærkninger eller nye anbefalinger.

Vedrørende tidligere års bemærkninger og anbefalinger henviser vi til afsnit 8.2.1.

3.4 Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier

De samlede projektudgifter pr. 31. december 2014 til Regionens tre kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier kan specificeres således (PL 2014):

mia. kr.	Tilsagnsramme	Projektudgifter
Det Nye Universitetshospital, Skejby	6,9	3,2
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg	1,3	0,4
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup	3,5	0,5
	<u>11,7</u>	<u>4,1</u>

De kvalitetsfondsfinansierede projekter er et revisionsmæssigt fokusområde vurderet både ud fra væsentlighed og risiko.

Som led i vores løbende revision i 2014 har vi foretaget en overordnet vurdering af procedurer vedrørende regionens kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier omfattende blandt andet projektstyring, økonomi- og risikostyring samt rapportering. Vi har bl.a. vurderet overholdelse og ajourføring af styringsmanual, tilrettelæggelse af arbejdsdeling mellem de involverede parter, rapportering til Regionsrådet mm.

Vi har ligeledes påset, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af projekternes forbrug, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, indgåede aftaler mv. Herudover har vi stikprøvevist efterprøvet, om udgifterne er registreret på de enkelte delprojekter og vedrører de respektive projekter.

Det er fortsat vores vurdering, at de overordnede forudsætninger for, at Regionsrådet bliver orienteret og involveret om væsentlige udfordringer/afvigelser i de respektive projekter, er til stede.

Til brug for Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses opfølgning på kvalitetsfondsfinansierede byggerier afgives der til Regionsrådet kvartalsrapporter, som vi har forsynet med revisorerklæringer. Vores kvartalsvise erklæringer indeholder supplerende oplysninger om økonomiske og tidsmæssige udfordringer i DNU-projektet og i DNV-projektet. Vi har efterfølgende sammenfattet de væsentligste supplerende oplysninger afgivet i erklæringerne for 1. kvartal 2015 for DNU-projektet og DNV-projektet. Om- og tilbygningsprojektet Regionshospitalet Viborg har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer.

3.4.1 Væsentlige forhold i de kvartalsvise revisorerklæringer

DNU-projektet

DNU-projektet har i 2014 været påvirket af en række væsentlige økonomiske, tidsmæssige og tekniske udfordringer, hvilket har gjort det nødvendigt at prioritere besparelser i det samlede projekt både i forhold til areal og kvalitet. Der er i anlægsbudgetterne indeholdt reserver til uforudsete udgifter. Det har vist sig, at det faktiske behov for reserver i delprojekterne også i 2014 har været undervurderet.

Udfordringerne kan hovedsageligt henføres til underprojektet Nord 1, men også en række af de øvrige delprojekter er, omend i mindre grad, udfordret økonomisk. En af de væsentlige merudgifter er udgifter til brandtekniske tiltag.

Udviklingen i den samlede projektøkonomi i 2014 medførte et behov for en omprioriterings- og spareplan, der blev gennemført i foråret 2014. Desuden er der planlagt reduktion af Forum, reduktion med en sengeetage og en ny løsning for Onkologien. De økonomiske udfordringer er fortsat i 2015 på en række delprojekter, som primært forudsættes dækket via de centrale reserver.

I forbindelse med omprioriterings- og spareplanen i foråret 2014 blev det fastlagt, at de centrale reserver, udover reserver i delprojekter, skulle være minimum 100 mio. kr. indtil Nord 1 er afsluttet.

Der er primo 2015 afholdt licitationer på knap 90 % af det samlede DNU-projekt. I løbet af 2015 vil der være tre store afleveringer på Nord 1, Nord 2 og Syd 1.

Der er i det samlede DNU-projekt desuden en økonomisk usikkerhed som følge af forskelle i indeksreguleringer, der indtil nu har udviklet sig til ugunst for budgetrammen. Der bør derfor tages højde for denne risiko ved vurdering af reservernes tilstrækkelighed.

Der er desuden usikkerheder i projektets økonomi hidrørende fra, at Rådgivergruppen har indbragt et honorarkrav for yderligere tilsyn og for indeksregulering for Voldgiftsnævnet.

DNV-projektet

DNV-projektets samlede risikoniveau er øget gennem 2014 og er fortsat kritisk. Resultatet af de afholdte licitationer inkl. afholdte licitationer i 1. kvartal 2015 for Etape 1 betyder, at der er behov for at finde store besparelser i projektet, idet der er overskridelser i forhold til anlægsbudgetterne i størrelsesordenen 250 mio. kr.

Det tilsvarende gør sig gældende for Etape 3, hvor Totalrådgiver har afleveret projektforslag, der viser en markant overskridelse i størrelsesordenen 200 mio. kr. i forhold til anlægsbudgetterne.

Hertil kommer usikkerhed vedrørende projektet som følge af en igangværende tvist, hvor Totalrådgiver på Etape 1 har fremsat ekstra krav i størrelsesordenen 100 mio. kr. Regionen har afvist kravet bortset fra et mindre beløb.

Som følge af udviklingen i det samlede DNV-projekt er hovedtidsplanen revideret, hvilket betyder, at Etape 1 udskydes 18 måneder, og Etape 3 udskydes 12 måneder, og ibrugtagningstidspunktet er rykket til 2019.

Processen for at finde nødvendige besparelser i det samlede projekt er igangsat, og dette arbejde forventes afsluttet medio 2015.

I det samlede DNV-projekt er der økonomisk usikkerhed som følge af forskelle i indeksreguleringer. Der er endnu ikke fundet besparelser i projektet til håndtering af denne usikkerhed.

3.4.2 Sammenfattende om den udførte revision af kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Revisionen har givet anledning til følgende anbefaling:

Anbefaling

Det er vores anbefaling, at der fokuseres på en tæt styring og opfølgning på økonomien i kvalitetsfondsprojekterne, samt en stram styring af, at der er afsat tilstrækkelige reserver til uforudsete udgifter i de respektive projekters løbetid.

I relation til processerne omkring risikostyring og fremdrift og de nødvendige besparelser i de respektive projekter, er der fortsat behov for fokus på, at de overordnede krav om etablering af et fuldt funktionsdygtigt hospital indenfor de aftalte tilsagnsrammer og de opstillede effektiviseringskrav opnås i overensstemmelse med de endelige tilsagn.

3.5 Forskningsprojekter

Rigsrevisionen har i 2014 foretaget en gennemgang af regionernes håndtering af forskningsprojekter og har i februar 2015 afgivet beretning herom til Statsrevisorerne. På grundlag heraf har Statsrevisorerne i deres beretning nr. 7/2014 "Beretning om forskningsmidler på hospitalerne" udtrykt kritik af regionernes håndtering mv. af forskningsmidler på en række punkter.

Regionsrådet for Region Midtjylland har den 29. april 2015 afgivet udtalelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til Statsrevisorernes beretning.

Vi har noteret os, at Regionsrådet i sin udtalelse har beskrevet de foranstaltninger, som er gennemført på området, herunder at der i foråret 2014 er gennemført en undersøgelse vedrørende afholdte udgifter på forskningsprojektområdet for 2009-2013, samt at regionen den 20. august 2014 har godkendt og implementeret nyt regulativ, som præciserer reglerne på forskningsprojektområdet.

Vi har endvidere noteret os, at regionen har igangsat en opfølgende undersøgelse på tværs af hele regionen for primo januar 2014 til ultimo februar 2015. Resultatet heraf foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

Vi vil i forbindelse med vores revision for 2015 foretage en vurdering af regionens interne undersøgelser.

3.6 Forvaltningsrevision

Det overordnede mål med forvaltningsrevisionen er at vurdere, hvorvidt der ved forvaltningen af Regionens midler er taget skyldigt økonomisk hensyn i bred forstand.

3.6.1 Løbende forvaltningsrevision

Som en integreret del af den finansielle revision har vi løbende vurderet, hvorvidt udførelsen af Regionsrådets og forretningsudvalgets beslutninger samt den øvrige forvaltning af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde.

En væsentlig forudsætning for en økonomisk forsvarlig forvaltning er, at regionen har implementeret hensigtsmæssige administrative forretningsgange og kontrolprocesser, der matcher de specifikke forhold, som gælder for regionen.

Den løbende forvaltningsrevision i 2014 har omfattet vurdering og opfølgning på de af Region Midtjylland implementerede administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

Vores løbende forvaltningsrevision i 2014 har blandt andet omfattet vurdering af:

- ▶ Økonomiopfølgning og -rapportering, herunder vurdering af forretningsgange, interne kontroller og rapportering vedrørende bevillingskontroller
- ▶ Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier
- ▶ Registrerede aktiviteter på sundhedsområdet sammenholdt med tilsvarende aktiviteter for 2013
- ▶ Udnyttelsesgraden af regionens institutionstilbud
- ▶ Registrering og kvalitetssikring af aktivitetsdata på sundhedsområdet
- ▶ Indgåelse og overholdelse af betalingsaftaler med kommuner vedrørende anvendelse af institutionstilbud på social- og specialundervisningsområdet
- ▶ Forretningsgange vedrørende placering af likvide beholdninger, herunder efterlevelse af finansiell politik i relation til anvendelse af finansielle instrumenter

- ▶ Forretningsgang for systemmæssig sikring af udnyttelse af kredittider i forbindelse med betaling af kreditorer
- ▶ Afsluttede anlægsinvesteringer > 10 mio. kr. og deres overensstemmelse med bevillinger
- ▶ Forretningsgang for opfølgning på inddrivelse af tilgodehavender
- ▶ Arbejde udført af Intern Kontrol, herunder opfølgning på kontroller vedrørende udgifter til rejse og repræsentation mv.

Sammenfattende om den løbende forvaltningsrevision

Den løbende forvaltningsrevision har ikke givet anledning til bemærkninger eller nye anbefalinger.

Vedrørende tidligere års anbefalinger vedrørende kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier henviser vi til afsnit 8.3.1.

3.6.2 Juridisk-kritisk revision

Det overordnede formål med juridisk-kritisk revision er at vurdere lovmedholdeligheden i bred forstand.

Den juridisk-kritiske revision har taget udgangspunkt i regionens generelle kontrolmiljø og organisatoriske kompetencer på de forskellige områder.

Som en integreret del af revisionen har vi blandt andet vurderet, hvorvidt Regionsrådets beslutninger vedrørende økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med lovgivningen og sædvanlig praksis.

Den juridisk-kritiske revision i 2014 har bl.a. omfattet en vurdering af:

- ▶ Overholdelse af bevillinger og afgrænsning af tilladte aktiviteter, herunder en analyse af, hvorvidt der på de fastlagte bevillingsniveauer har været afholdt beløb udover de meddelte bevillinger, jf. afsnit 6.2.4
- ▶ Regionens fortsatte aktiebesiddelser, som i lighed med tidligere år ikke er tilladt ifølge "lov om regioner". Region Midtjylland er opmærksom herpå og arbejder løbende på at afhænde aktiebesiddelserne
- ▶ Udbetaling af lønninger og vederlag til Regionsrådet og direktionen og overensstemmelse med reglerne herfor
- ▶ Lånoptagelse, herunder hvorvidt der foreligger godkendelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet for optagelse af nye lån, samt at der foreligger opgørelser over forbrug inden for hver af de respektive godkendelser, jf. afsnit 6.4
- ▶ Anbringelsesregler, herunder løbende overholdelse af kassekreditreglen, jf. afsnit 6.4
- ▶ Korrekt placering af direkte henførbare udgifter og indtægter i de tre finansieringskredsløb, samt fordeling af fællesudgifter og renter til de 3 finansieringskredsløb, jf. afsnit 6.2.1
- ▶ Moms- og afgifter og håndtering i overensstemmelse med reglerne herfor.

Sammenfattende om den juridiske-kritiske revision

Den juridisk-kritiske revision har ikke givet anledning til nye bemærkninger eller anbefalinger.

3.6.3 Udvidet forvaltningsrevision

I Region Midtjyllands revisionsregulativ er det forudsat, at der kan udføres udvidet forvaltningsrevision, som er planlagte målrettede undersøgelser af områder og forhold, som har væsentlig økonomisk betydning.

Vi har i 2014 afsluttet en forvaltningsrevisionsopgave vedrørende projektudvikling og administration af tilsagnsmidler indenfor erhvervsudvikling. Forvaltningsrevisionsopgaven har givet overblik over regionens processer for udvælgelse, tildeling og den løbende opfølgning på projekter. Forvaltningsrevisionsopgaven, der indeholder anbefalinger til optimering af processerne og etablering af styringsværktøjer til sikring af et effektivt projektforsløb indenfor de aftalte rammer, indgår i grundlaget for regionens igangværende arbejde med optimering mv. af arbejdsgange på området.

Vi har 2014 igangsat en forvaltningsrevisionsopgave med henblik på at gennemføre en modenhedsanalyse af Region Midtjyllands ejendomsdriftsenheder.

Med udgangspunkt i modenhedsanalysen identificeres forbedringsmuligheder og anbefalinger samt en implementeringsplan for anbefalingerne. Kortlægningen og modenhedsanalysen er afgrænset til regionens akuthospitaler, psykiatrien og to regionshuse.

Opgaven forventes afsluttet i 2. halvår 2015.

Vi har endvidere i 2014 igangsat forvaltningsrevisionsopgave om analyse af udfordringer og potentialer på hjælpemiddelområdet. Baggrunden for opgaven, der er gennemført i samarbejde med regionen og udvalgte kommuner i Vestklyngen, er, at både Hospitalsenhed Vest og kommuner oplever en række udfordringer for såvel borgere som medarbejdere på hjælpemiddelområdet. Disse udfordringer omfatter bl.a. en lovgivningsmæssig kompleksitet i, at området dækkes af forskellige lovgivninger og cirkulærer med hver sit fokus. Opgaven forventes færdiggjort i 1. halvår 2015.

Vi har i 2013 igangsat en udvidet forvaltningsrevisionsopgave vedrørende et pilotprojekt, som kan danne grundlag for Region Midtjyllands beslutning om eventuel fremtidig deltagelse i et internationalt hospitals-benchmark-projekt med en række sammenlignelige internationale hospitaler i USA, England, Tyskland, Australien, Holland m.fl.

Denne opgave pågår fortsat og forventes færdiggjort i 2015.

Vi vil i 2015 i vores rapportering af de udførte forvaltningsrevisionsopgaver angive kommentarer og forslag til forbedringer.

4 Revision af årsregnskabet for 2014

4.1 Risikovurdering

Med henblik på at opdatere vores forståelse af Region Midtjylland og dens omgivelser samt vurdere risici for væsentlige fejl i forvaltningen og regnskabsaflæggelsen har vi ajourført vores informationer om og beskrivelser af regionen, herunder:

- ▶ Mål, strategier samt ledelses- og styringsgrundlag
- ▶ Økonomisk og likviditetsmæssig status
- ▶ Organisation, herunder ledelsesovervågning, funktionsadskillelse, kompetencefordeling og retningslinjer på væsentlige områder
- ▶ Forretningsgange og interne kontroller
- ▶ Regnskabssystemer mv. og den anvendte regnskabspraksis
- ▶ It-anvendelsen.

Som revisorer har vi pligt til med professionel skepsis at overveje muligheden for besvigelser og fejl ved revisionen af årsregnskabet. Revisionen tilrettelægges derfor bl.a. med henblik på at afdække væsentlige fejl som følge af besvigelser. Forekommer der besvigelser, er der forøget risiko for, at årsregnskabet indeholder væsentlig fejlinformation, idet besvigelser sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult.

4.2 Revisionsstrategi og -plan

Vi har fastlagt den overordnede revisionsstrategi og -plan for 2014 på baggrund af regionens revisionsregulativ og baseret på en vurdering af risici for væsentlige fejl og mangler i årsregnskabet.

Revisionsstrategi

Revisionsstrategien fastlægger overordnet revisionens omfang, tidsmæssige placering og retning. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte økonomiske og administrative områder af betydning for årsregnskabet.



Med henblik på at udføre en effektiv revision har vi valgt at basere hovedvægten af vores revision på *kontrolbaseret revision*, hvor vi vurderer, og ved stikprøver, tester de af ledelsen etablerede registreringssystemer, forretningsgange og interne kontroller samt deres sammenhæng til regnskabsposter, noter og øvrige krævede oplysninger mv.

Herudover er der i fornødent omfang foretaget *substansbaseret revision*, hvor vi tester poster i resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og andre krævede oplysninger mv. til ekstern og anden dokumentation samt udfører regnskabsanalytisk revision.

Revisionsplan

På baggrund af den overordnede revisionsstrategi har vi udarbejdet en revisionsplan med henblik på effektivt at reducere revisionsrisikoen til et acceptabelt lavt niveau. I revisionsplanen er arten, den tidsmæssige placering og omfanget af den revision, der planlægges udført, fastlagt.

Ved udførelsen af revisionen foretager vi løbende en vurdering af, om udførelsen af Regionsrådets og forretningsudvalgets beslutninger og den øvrige forvaltning af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde. Endvidere omfatter den løbende forvaltningsrevision en vurdering af de implementerede administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

5 Den udførte revision af forretningsgange og interne kontroller mv.

Revisionen i årets løb har til formål at undersøge og vurdere, om regionens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, valide og rettidige regnskabsregistreringer som grundlag for regnskabsafleggelsen, samt om der udvises det fornødne økonomiske rationale, det vil sige, at der ved forvaltningen er foretaget skyldigt økonomisk hensyn i bred forstand.

Revisionen har været rettet imod forretningsgange og interne kontroller, hvor der er en risiko for væsentlige fejl og mangler i årsrapporten.

Regionens væsentligste betalingsstrømme opgjort i mia. kr. og de hertil knyttede tværgående nøgleprocesser kan, jf. årsrapporten for 2014, dækkende drift og anlæg, illustreres således (mia. kr.):

